

Zápisnica z 10. zasadnutia Monitorovacieho výboru pre operačný program Výskum a inovácie

Dátum:
9. marec 2018, 10:30 -12:00 h.
Miesto konania zasadnutia:
Centrum vedecko-technických informácií SR, Lamačská cesta 8/A, Bratislava
Adresáti:
JUDr. Mgr. Martina Lubyová, PhD., predsedníčka Monitorovacieho výboru pre operačný program Výskum a inovácie (ďalej „MV OP Val“) všetci členovia a prizvaní účastníci MV OP Val
Predsedajúci:
JUDr. Mgr. Martina Lubyová, PhD., predsedníčka MV OP Val
Účastníci rokovania:
podľa prezenčnej listiny (viď príloha č. 1)
Zapisovateľ:
Ing. Silvia Draková, PhD., Mgr. K. Horváthová, Mgr. D. Petrasová
Overovateľ zápisnice:
Ing. Igor Chovan, Republiková únia zamestnávateľov (ďalej aj „RÚZ“)

Program zasadnutia:

Program zasadnutia bol oficiálne zaslaný všetkým členom a prizvaným účastníkom vrátane zástupcov z Európskej komisie (ďalej aj „EK“).

1. Úvod

- Prívitanie
- Schvaľovanie programu
- Schvaľovanie overovateľa zápisnice

2. Hodnotiace a výberové kritériá pre projekty výskumu a vývoja OP Val – MŠVvaŠ SR, verzia 4.0 – na schválenie

3. Rôzne

4. Zhrnutie zasadnutia a závery

Priebeh zasadnutia:

K bodu 1. Úvod

R. Iglar, tajomník MV OP Val – v úvode privítal účastníkov 10. zasadnutia MV OP Val. Informoval, že na zasadnutí bolo prítomných 49 členov z celkového počtu 67 členov a konštatoval, že MV OP Val bol uznášaniaschopný.

Uznesenie: MV OP Val vzal na vedomie uznášaniaschopnosť MV OP Val.

R. Iglar, tajomník MV OP Val dal hlasovať členom MV OP Val o schválení programu 10. zasadnutia MV OP Val.

Hlasovania o schválení programu MV OP Val sa zúčastnilo 49 členov.

Za bolo: 49

Proti bolo: 0

Zdržalo sa: 0

Uznesenie: MV OP Val schválil program 10. zasadnutia MV OP Val.

R. Iglar, tajomník MV OP Val navrhol za overovateľa zápisnice I. Chovana (RÚZ) a následne dal hlasovať členom MV OP Val o schválení tohto návrhu.

Hlasovania o schválení I. Chovana (RÚZ) ako overovateľa zápisnice sa zúčastnilo 49 členov.

Za bolo: 49

Proti bolo: 0

Zdržal sa: 0

Uznesenie: MV OP Val schválil za overovateľa zápisnice I. Chovana (RÚZ).

K bodu 2. Hodnotiace a výberové kritériá pre projekty výskumu a vývoja OP Val – MŠVVaŠ SR, verzia 4.0 – na schválenie

R. Iglar, tajomník MV OP Val – informoval o dokumente *Hodnotiace a výberové kritériá pre projekty výskumu a vývoja OP Val – MŠVVaŠ SR, verzia 4.0* (HaVK), ktorý bol predmetom diskusie už na predchádzajúcom 9. zasadnutí MV OP Val. Dokument bol následne diskutovaný s Certifikačným orgánom, Európskou komisiou, s Radou Výskumnej agentúry, Stálou komisiou Rady vlády SR pre vedu, techniku a inovácie pre implementáciu RIS3 a s vybranými členmi na bilaterálnych stretnutiach. Doplnil, že v týždni predchádzajúcom 10. zasadnutiu MV OP Val boli vykonané dodatočné úpravy metodiky a spôsobu overenia plnenia dvoch kritérií pre výber projektov (pozn. zapisovateľa: každý člen mal na zasadnutí MV OP Val k dispozícii vytlačené, presne identifikované zmeny). Informoval, že východiská pre revíziu vychádzali zo skúseností z doteraz vyhlásených výziev v rámci OP Val a z výstupov komparatívnej analýzy HaVK pre dopytovo-orientované výzvy v medzinárodnom meradle. V dokumente boli tiež zakomponované odporúčania a výsledky z diskusií a z Akčného plánu na posilnenie transparentnosti a zjednodušenia implementácie EŠIF. Snahou bolo dosiahnuť sprehľadnenie dokumentu a minimalizovať subjektívne kritériá. V prílohe č. 1 HaVK bola dopracovaná ku každému jednému kritériu metodika a spôsob overenia plnenia kritéria pre výber projektov, zdroje údajov pre posúdenie plnenia

kritéria pre výber projektov a návrh pomocných otázok pre odborného hodnotiteľa (tzv. check list). V rámci pripomienkových konaní k dokumentu boli vznesené pripomienky aj k národným projektom (NP). Na základe následných bilaterálnych stretnutí boli preto upravené aj hodnotiace a výberové kritériá k NP, a to nasledovným spôsobom: došlo k zmene nastavenia hodnotiacich kritérií – všetky kritériá sú vylučujúce, došlo k zúženiu počtu kritérií, k ich rozdeleniu podľa tematického zamerania a k úprave predmetu a spôsobu hodnotenia (RIS3). Ďalej informoval, že v rámci pripomienkového konania v súvislosti s 10. zasadnutím MV OP Val bolo k materiálom vznesených 8 pripomienok (z toho 3 zásadné a 5 obyčajných) a 2 konštatovania. Všetky pripomienky boli akceptované. Vyhodnotenie pripomienok bolo členom MV OP Val zaslané 06.03.2018. Poďakoval všetkým, ktorí prispeli pripomienkami k zlepšeniu dokumentu.

M. Lubyová, predsedníčka MV OP Val – doplnila, že dokument HaVK bol komplexne rozpracovaný na základe širokého a otvoreného participatívneho procesu a predložený už na 9. zasadnutí MV OP Val, kde sa očakávalo jeho schválenie, keďže bez HaVK sa nedajú vyhlasovať výzvy. Diskusia bola vítaná a dokument bol vytváraný s cieľom maximálnej transparentnosti a so zohľadnením námietok a pripomienok. Skonštatovala, že v rámci operačných programov v SR má OP Val vypracované HaVK najkomplexnejšie a pomerne komplikované, aj vzhľadom na medializované výzvy v lete 2017. Vyjadrila očakávanie schválenia dokumentu vzhľadom na potrebu vyhlasovania výziev. Otvorila diskusiu.

E. Majková, Národný delegát SR pre Európsku výskumnú radu – vysoko ocenila proces transparentnosti a participácie a úmysel vytvoriť funkčné kritériá, ktoré by zabraňovali pochybeniam, ktoré sa vyskytli v minulosti. Zopakovala potrebu schválenia dokumentu pre začatie vyhlasovania výziev.

I. Chovan, Republiková únia zamestnávateľov – v súvislosti s etapou prípravy Príručky pre hodnotiteľov a zabezpečenia školení hodnotiteľov požiadal Výskumnú agentúru o prípravu výkladu diskutabilných častí pre predchádzanie problémov pri posudzovaní žiadostí o NFP.

D. Lešinský, Centrum pre trvalo udržateľné alternatívy – zdôraznil, že je podstatné, aby kritériá boli dobre nastavené a hodnotitelia dobre zaškolení, preto bol zložitý proces vypracovania HaVK potrebný. V rámci štruktúry hodnotiacich kritérií požiadal o vysvetlenie, v ktorom zo zadaných štyroch bodov na strane 5, bod 3 dokumentu, a ako sa skrýva verejný záujem, resp. reálna potreba aplikovať vedu do praxe. Ďalej požiadal o vysvetlenie, kde je v súvislosti s definíciou, že „pre NP budú v rámci hodnotiaceho procesu aplikované vylučujúce kritériá a pre dopytovo orientované projekty budú aplikované vylučujúce aj bodované hodnotiace kritériá“, možné vidieť proces zlepšovania NP podľa napr. pripomienok hodnotiteľov. Ďalej ocenil možnosť zvyšovania kvality pripravovaných projektov prostredníctvom konzultácií s vybranými externými (aj zahraničnými) expertmi a požiadal o vysvetlenie, akým spôsobom budú môcť títo experti zvyšovať kvalitu projektov, či disponujú nejakými právomocami. A rovnako či budú zároveň aj odbornými hodnotiteľmi týchto projektov, čo z textu z priložených materiálov k externým expertom nie je zjavné, a čo by bol konflikt záujmov.

M. Lubyová, predsedníčka MV OP Val – objasnila zabezpečenie verejného záujmu. OP Val je striktno vymedzený Stratégiou výskumu a inovácií pre inteligentnú špecializáciu SR (RIS3), tzn. verejný záujem je reprezentovaný rámcami, ktoré poskytuje RIS3. V poslednom období implementácie sa pridala aj doménizácia, preto museli byť projekty aktualizované z hľadiska priradenia témy a domén. Uviedla, že verejný záujem sa v SR rešpektuje aj v rámci iných financovaní (napr. APVV).

R. Iglar, tajomník MV OP Val – v kontexte druhého dotazu p. Lešinského upresnil, že ide o národné projekty uvedené priamo v OP Val, schválené ako súčasť OP Val. Čo sa týka procesu zlepšovania, otvára sa možnosť pre zahraničných expertov – čo nie je bežnou praxou v rámci SR, stať sa odborným hodnotiteľom, alebo možnosť pre odborného hodnotiteľa v záujme lepšieho posúdenia danej žiadosti o NFP požiadať o odborné expertné stanovisko. Taktiež evaluácie národných projektov zahraničnými expertmi prispievajú k zlepšovaniu procesov. Ďalej uviedol, že ku kvalite národných projektov prispieva primárne samotné písomné vyzvanie, ktoré stanovuje podmienky.

S. Sipko, Výskumná agentúra – odpovedal na tretí dotaz p. Lešinského, ako môžu zahraniční experti pomáhať zlepšovať kvalitu predkladaných projektov. Pri komplexnejších projektoch pred tým, ako bude možnosť podať žiadosť o NFP, sa vypracuje zámer projektu v slovenskom a anglickom jazyku, ktorý budú zahraniční experti posudzovať. Ich stanovisko by mal následne predkladateľ rešpektovať vo finálnej žiadosti o NFP. Experti nebudú odborní hodnotitelia.

D. Lešinský, Centrum pre trvalo udržateľné alternatívy – vrátil sa k otázke verejného záujmu. Hodnotiace a výberové kritériá by popri formálnych náležitostiach, mali motivačne podporovať projekty zamerané na riešenie reálnych problémov a potrieb Slovenska. Ide predovšetkým o podporu aplikovaného výskumu aj v problémových oblastiach, kde nemáme dostatočný (súkromný) ekonomický záujem, napr. riešenie inteligentných sietí pre elektrickú energiu, problém s recyklačnými kapacitami a pod. Opýtal sa, či sa nájde priestor, resp. motivácia aj pre riešenie týchto problémov prostredníctvom národných projektov.

R. Iglar, tajomník MV OP Val – odpovedal, že ak to doména povoľuje, je to v prípade záujmu možné, avšak nie prostredníctvom národných, ale dopytovo orientovaných projektov.

L. Šimko, Úrad podpredsedu vlády SR pre investície a informatizáciu – uviedol, že v rámci implementačného plánu pri spracovávaní domén inteligentnej špecializácie boli vedené široko participatívne diskusie, dotazníkový prieskum, stretnutia. Odpovedal na dotaz p. Lešinského, že spomenuté problémy spadajú do domén – Zdravé potraviny a životné prostredie a Priemysel pre 21. storočie. Dodal, že podstatný je záujem zo strany žiadateľov pri vyhlásených výzvach.

M. Antošová, Ministerstvo zdravotníctva SR – položila otázku, či HaVK platné pre NP schválené v dokumente OP Val sú platné aj pre zámery NP prezentované na 9. zasadnutí MV OP Val a či sa k nim zaujme stanovisko. Taktiež sa zaujímala, či zaslaná metodika pre aplikáciu HaVK bude sprístupnená a zverejnená pre žiadateľov o NFP.

R. Iglar, tajomník MV OP Val – schválený materiál bude celý verejne dostupný. Otázku smerovanú k NP odporučil presunúť do bodu Rôzne.

T. Gregor, Klub 500 – zareagoval na diskusiu k témam a doménam, na ktorých príprave participoval podnikateľský sektor a plne ich podporuje. K dotazu p. Lešinského vyjadril podporu dopytovo orientovaných projektov pred NP a tých projektov, ktoré budú mať najväčší potenciál pre rast ekonomiky. Vyjadril názor neotvárať tému, ktorá z domén RIS 3 by mohla byť riešená v rámci prípadných NP.

R. Iglar, tajomník MV OP Val – upozornil na ideovú zameranosť bodu diskusie. Informoval, že HaVK a následné výzvy budú plne v súlade s doménami.

V. Sirotko, Slovenská asociácia malých a stredných podnikov a živnostníkov – reagoval na podnet predsedníčky MV OP Val ako zapojiť súkromný a podnikateľský sektor do realizácie projektov OP Val a predniesol požiadavku „superodpočtov pri vložení jednom eure“ do výskumu zvýšiť bonus pre odpočet na základe základu dani z príjmu zo 100 percentného na 200 percentný, čím by sa zvýšila motivácia pre malé a stredné podniky a živnostníkov vložiť financie do procesu výskumu.

R. Iglar, tajomník MV OP Val – informoval o možnosti zapojenia sa malých a stredných podnikov a živnostníkov do vyhlásených výziev OP Val v gescii MH SR a upozornil, že téma superodpočtov nie je predmetom, ani možnosťou riešenia v rámci OP Val.

M. Lubyová, predsedníčka MV OP Val – informovala, že otázkou „superodpočtu“ sa zaoberala vláda SR na úrovni premiéra, aj na úrovni Rady vlády SR pre vedu, techniku a inovácie, kde má zastúpenie aj podnikateľský sektor. Ďalej

informovala o aktuálnom stave platformy, v ktorej bude prebiehať participatívnym spôsobom diskusia o návratnosti prostriedkov do vedy a superodpočte.

A. von Busch, Európska komisia – vyslovil podporné stanovisko a potešenie ohľadom posunu procesu a taktiež metodiky pre HaVK, ktoré sú pomerne zložité, ale sú výsledkom rozsiahlej diskusie a ich schválením sa môžu začať vyhlasovať výzvy. Po minuloročnom decommitmente je potrebné začať čerpať prostriedky z OP Val. Uviedol, že je potrebné obnoviť dôveru vedeckej a výskumnej sféry a príslušných štátnych orgánov. Zdôraznil potrebu transparentného procesu výberu žiadostí o NFP, ale aj zabezpečenia flexibility modifikácie HaVK ak sa v rámci diskusií zistí, že je potreba ich úpravy.

R. Iglar, tajomník MV OP Val – dal hlasovať členom MV OP Val o Hodnotiacich a výberových kritériách pre projekty výskumu a vývoja OP Val – MŠVVaŠ SR, verzia 4.0.

Hlasovania o schválení Hodnotiacich a výberových kritérií pre projekty výskumu a vývoja OP Val – MŠVVaŠ SR, verzia 4.0 sa zúčastnilo 49 členov.

Za bolo: 47

Proti bolo: 0

Zdržalo sa: 2

R. Iglar, tajomník MV OP Val skonštatoval, že MV OP Val schválil Hodnotiace a výberové kritériá pre projekty výskumu a vývoja OP Val – MŠVVaŠ SR, verzia 4.0

Uznesenie: MV OP Val schválil Hodnotiace a výberové kritériá pre projekty výskumu a vývoja OP Val – MŠVVaŠ SR, verzia 4.0

K bodu 3. Rôzne

R. Iglar, tajomník MV OP Val – informoval o ďalšom postupe v rámci OP Val vzhľadom na schválené HaVK, a to o aktuálnej príprave teamingových výziev, príprave výziev dlhodobého strategického výskumu a ďalších výziev, ktoré budú zverejnené v indikatívnom harmonograme výziev. K téme národných projektov informoval, že schválené HaVK sa nevzťahujú na NP, ktoré neboli definované priamo v OP Val a boli prezentované na 9. zasadnutí MV OP Val, na tie sa bude vzťahovať nová sada HaVK určená priamo pre ne. Otvoril diskusiu.

M. Antošová, Ministerstvo zdravotníctva SR – požiadala o jednoznačné stanovisko k zámerom NP prezentovaným na 9. zasadnutí MV OP Val, nakoľko sú k nim rozbehnuté viaceré procesy, ktoré sú v pokročilých štádiách, čo je náročné finančne aj personálne pre žiadateľov a ich partnerov.

R. Iglar, tajomník MV OP Val – odpovedal na dotaz p. Antošovej s odporúčením využiť dopytovo orientované výzvy, ktoré budú vyhlasované v najbližšom období. Dodal, že je dostatok alokácie na riešenie daných tém a taktiež proces očakávaného dosiahnutia výsledku by mal byť prostredníctvom dopytovo orientovaných projektov rýchlejší.

M. Antošová, Ministerstvo zdravotníctva SR – informovala, že na doménu Zdravie obyvateľstva a zdravotnícke technológie je vyčlenená celková alokácia cca 33 mil. EUR, čo nie je postačujúce na pokrytie ani jedného prezentovaného zámeru NP MZ SR, a biomedicínskeho výskumu a vývoju sa okrem troch lekárskejších fakúlt venujú aj niektoré pracoviská Slovenskej akadémie vied, čo nepredstavuje veľký priestor na naplnenie stanovených cieľov.

R. Iglar, tajomník MV OP Val – poznamenal, že uvedená suma je uvedená v aktuálnej verzii indikatívneho harmonogramu, ale zároveň v súčasnej dobe prebieha diskusia s Ministerstvom financií SR nad možnosťou nadkontrahovania OP Val, lebo harmonogram berie do úvahy aj výzvy, ktoré sú pozastavené a zdržujú finančné prostriedky. V prípade umožnenia výnimky, t. j. možnosti nadkontrahovania, dôjde aj k zmene samotného indikatívneho harmonogramu výziev a súm.

M. Antošová, Ministerstvo zdravotníctva SR – opýtala sa, či bude dodatočná alokácia uvoľnená z výzvy na PVVC, ktorá stále nie je doriešená a akým spôsobom bude pokračovať proces so zazmluvnenými projektmi z tejto výzvy.

R. Iglar, tajomník MV OP Val – odpovedal, že prebiehajú rokovania s jednotlivými nositeľmi projektov o možnosti odstúpenia od zmlúv. Postupne, ako žiadatelia odstupujú od zmlúv, sa alokácia uvoľňuje a vytvára priestor pre realokáciu na dopytové výzvy v rámci iných špecifických cieľov a výziev, ktoré sú plánované na vyhlásenie v tomto roku.

D. Lešinský, Centrum pre trvalo udržateľné alternatívy – uviedol, že participoval na pripomienkach, návrhoch a diskusiách k projektu prezentovanom na 9. zasadnutí MV OP Val – SLOV-AG (zameraný na poľnohospodárstvo), avšak bez konkrétneho záveru. Riadiacemu orgánu položil otázku, akým spôsobom vyhodnocuje predkladateľ, ktorý zastupuje NP, pripomienky členov, aby nedošlo k strate času. Taktiež sa zaujímal, aký je ďalší postup riadiaceho orgánu so schválenými zámermi NP, keďže finančný rámec a časový tlak sú zásadné. V súvislosti s doplnením zmeny v štatúte MV OP Val týkajúcej sa nových zámerov národných projektov, a to, že dôjde k ich vyradeniu „ak neboli do 6 mesiacov od schválenia výboru predložené na centrálny koordinačný orgán návrhy vyzvania“, sa zaujímal o zoznam NP. V súvislosti s hodnotiteľmi pre národné a dopytovo orientované projekty sa opýtal, akým spôsobom budú chránení pred vplyvom záujmových skupín, t. j. či hodnotitelia zostanú v anonymite alebo budú zverejnení. Vyjadril osobný názor, že až kým nebude ukončené odborné hodnotenie, mal by hodnotiteľ zostať v anonymite.

A. von Busch, Európska komisia – k téme NP uviedol, že najdôležitejšie pre OP Val je v súčasnosti zabezpečiť rýchlu absorpciu. Riziko straty finančných prostriedkov je eminentné a každým rokom ich objem narastá - vo vzťahu k vykázanému decommitmentu, k n+3 na konci roku 2018 aj výkonnostnému rámcu. Schválené zábery NP zdržiavajú alokované prostriedky už tri roky a stále sú pasívne. Vždy bude potreba realizovať v určitých sektoroch národné projekty. Na žiadateľoch je však primárne preukázať schopnosť absorbovať finančné prostriedky a jasne preukázať opodstatnenosť, že práve daná konkrétna inštitúcia pre daný konkrétny výskum dostane vyčlenený objem finančných prostriedkov. Inak sa OP Val môže dostať z hľadiska kontrolných mechanizmov na veľmi neistú pôdu. V určitom štádiu totiž bude nastolená otázka, prečo bol výber odlišný od iných výberov, zatiaľ čo tematický prístup je rovnaký. V tomto kontexte oceňuje rozhodnutie riadiaceho orgánu pre OP Val zamerať sa na tematickú špecializáciu, vyhlásiť výzvy, zabezpečiť konkurenciu, ktorej výsledkom budú pripravené projekty, a následne potrebná absorpcia. Hodnotiace kritériá sú pripravené a prijaté, možno sa pohnúť vpred. To je pre celý OP Val aj EK kľúčový element v záujme predísť strate finančných prostriedkov využiteľných vo výskume. Niektoré pravidlá nemožno obísť. Ak existuje pravidlo decommitmentu, bude uplatnené. Ak absentuje čerpanie do konca roka, dôjde k strate finančných prostriedkov. Budúci rok to môže byť dvojnásobná suma, nasledujúce niekoľko násobná. Preto je potrebné posúvať sa, zabezpečovať progres. K téme odborných hodnotiteľov podotkol, že hodnotitelia by nemali byť vystavovaní lobingovým tlakom. Na druhej strane, rozumie potrebu posilňovať transparentnosť. Slovenská verejnosť baží po informáciách ako prebieha hodnotenie, predovšetkým v dôsledku vybudovanej nedôvery po škandáloch z minulého roku. Je potrebné nájsť rovnovážne riešenia, inšpiráciou by mohol byť napríklad Horizont 2020.

M. Lubyová, predsedníčka MV OP Val – poďakovala p. Bushovi za zhrnutie stanoviska EK. Poznamenala, že sa nachádzame v kvalitatívne novej situácii a schválené hodnotiace a výberové kritériá otvárajú brány čerpania v rámci dopytovo orientovaných výziev. Vyzvala, aby absolútnou prioritou bola orientácia na dopytovo orientované výzvy a snaha

o maximálne čerpanie v týchto výzvach. NP sa nevyklúčujú, avšak od r. 2015 v nich nastal len malý posun a aj napriek alokovaným prostriedkom nedošlo k absorpcii. Prostredníctvom NP je možné obstarávať niečo, čo sa nedá obstarat' na kompetitívnej báze a decentralizovanými riešeniami, resp. prostredníctvom dopytovo orientovaných výziev. Dodala, že v tomto prípade je potrebné byť veľmi opatrný a striktný, keďže ide o vysoké finančné hodnoty. Každý, kto si chce podávať NP, musí toto kritérium brať do úvahy.

D. Žiláková, Centrálny koordinačný orgán – ocenila názor p. Lešinského, ktorý vnáša do problematiky hodnotiteľov veľkú racionalitu. Pozitívnym spôsobom ohodnotila tretí sektor, ktorý pristupuje k situácii rozumne. CKO pripravil Akčný plán na posilnenie transparentnosti a zjednodušenia implementácie EŠIF, ktorý bol schválený vládou SR dňa 27.09.2017. Deklarované v ňom je, že hodnotitelia nebudú zverejňovaní v zmysle hodnotiacich hárkov (t. j. priradené plné meno k hodnotiacemu háрку), a to aj s cieľom eliminácie lobingu, resp. prípadného kriminalizovania. Zoznam hodnotiteľov bude zverejnený až po odbornom hodnotení v súlade s princípmi, ktoré uplatňuje EK v rámci programu Horizont 2020. Doplnila, že súčasne bude zverejnený anonymizovaný sumárny hodnotiaci hárk, to znamená, že občan má možnosť vidieť hodnotenie.

R. Iglar, tajomník MV OP Val – potvrdil, že v zmysle Systému riadenia EŠIF sa budú zoznamy odborných hodnotiteľov zverejňovať až po skončení hodnotiaceho procesu.

M. Húska, Ministerstvo hospodárstva SR – ocenil návrat racionality do problematiky. Objasnil, že v súčasnej situácii ľudia nechcú hodnotiť projekty a boja sa verejného pranierovania, negatívne na nich pôsobí momentálne prevládajúca atmosféra v eurofondoch. Informoval, že MH SR aj v rámci jednoduchších výziev – ako napr. de minimis na rozbeh malých a stredných podnikov, má problém získať odborných hodnotiteľov. V niektorých oblastiach (napr. architektúra/dizajn) sa neprihlásil ani jeden hodnotiteľ, napriek pomerne jednoduchým stanoveným kritériám - ako 3 ročná prax. Oslovené boli zväzy, ministerstvá aj inštitúcie. Napriek tomu je obrovský problém získať hodnotiteľov. Vyzval na racionálnosť pri nastavovaní kritérií pre hodnotiteľov na výskum pri zachovaní kvality hodnotiteľov. Vyzval na vytvorenie komfortu pre odborných hodnotiteľov, aby sa opätovne cítili komfortne pre kvalitné hodnotenie projektov.

D. Lešinský, Centrum pre trvalo udržateľné alternatívy – reagoval, že odborným hodnotiteľom je potrebné vytvoriť komfortné podmienky, ale najdôležitejšie je vytvoriť motiváciu. Položil otázku, či sú hodnotitelia pri vytvorení podmienok motivovaní ísť hodnotiť. Je pravdepodobné, že nedostatok kapacít môže viesť k nekvalite hodnotenia. Vyslovil názor, že pri súčasnej výške finančnej odmeny za odborné hodnotenie za projekt (200 €), obzvlášť pri národných projektoch, nevidí dôvod, prečo by sa mali zapojiť hodnotitelia, ktorí aktívne pracujú vo vede alebo v praxi. Ide o časovú náročnosť, expertízu, kapacity.

M. Húska, Ministerstvo hospodárstva SR – odpovedal, že pri prepočítaní počtu doručených žiadostí o NFP, ktoré musia byť vyhodnotené dvomi odbornými hodnotiteľmi, vychádzajú odmeny za hodnotenie v státisícoch EUR.

M. Lubyová, predsedníčka MV OP Val – vyjadrila sa k otázke motivácie hodnotiteľov. Informovala, že sa pristúpilo k zvýšeniu sumy za odborné hodnotenie na projekt a spolu s časovým rámcom, keď hodnotiteľ zhodnotí projekt počas jedného dňa, je to plne kompatibilné s tým, čo platí hodnotiteľom EK. Poznamenala, že finančná motivácia nie je jediným druhom motivácie. Keď sa niekto zaoberá hodnotením, záleží mu aj na cenných skúsenostiach uvedených v životopise, na možnosti vidieť ako projekt vyzerá a zúčastniť sa takéhoto procesu. Napríklad v prípade záujmu byť zaradený v databáze hodnotiteľov Cordis je potrebné preukázať skúsenosti s hodnotením. Motiváciou je teda aj získanie skúseností a byť exponovaný. Zopakovala, že suma bola navýšená, aby bola porovnateľná s európskymi štandardami.

M. Antošová, Ministerstvo zdravotníctva SR – doplnila, že Ministerstvo zdravotníctva SR rešpektuje dopytovo orientované projekty a víta ich. Ako koordinátor aktivít v oblasti biomedicínskeho výskumu a vývoja zmapovalo situáciu

v rámci projektov a tiež čas potrebný na zadministrovanie žiadostí o NFP v predchádzajúcich výzvach na dlhodobý strategický výskum. V súvislosti s efektívnym nastavením čerpania sa opýtala na garanciu zabezpečenia dodržania termínu hodnotenia uvedeného v príručke, t. j. 35 dní, a poznamenala, že pri výzvach na PVVC a DSV dodržané neboli. Žiadala, aby každý zámer NP prezentovaný na 9. zasadnutí MV OP Val bol posúdený samostatne, keďže napr. biobanka je projekt, ktorý sa nedá riešiť prostredníctvom dopytovo orientovanej výzvy. Taktiež upozornila, že v SR sa banka pupočníkovej krvi nachádza v súkromnom vlastníctve. Zdôraznila, že zriadenie verejného systému biobankovania pre všetkých je veľmi potrebné. Navrhla posúdenie pripravenosti jednotlivých zámerov NP a zdôraznila, že pri zámeroch NP MZ SR je 80% pripravenosť verejného obstarávania a možnosť čerpania v roku 2018.

R. Iglar, tajomník MV OP Val – odpovedal, že riadiaci orgán berie do úvahy stav pripravenosti. Dodal, že diskusia o obsahu a realizácii NP bude stále prebiehať, ale zdôvodnenie realizácie bude musieť byť veľmi explicitné. Odporučil zamerať sa v prípadoch, kedy je to možné, na dopytovo orientované výzvy a sústrediť sa na obsah, ktorý je možné zabezpečiť prostredníctvom súťaže v rámci danej domény.

M. Lubyová, predsedníčka MV OP Val – doplnila, že momentálne nie je možné posúdiť kvalifikovane obsah medicínskej témy. V rámci dopytovo orientovaných výziev až trh ukáže, či riešenie zabezpečí len jedna centrálna inštitúcia. Pokiaľ nie, je to argument, prečo je takáto vec pre SR dôležitá, je v súlade s domenizáciou a musí sa riešiť centralizovane.

M. Antošová, Ministerstvo zdravotníctva SR – reagovala na podnet, že ak sa niekto bude hlásiť na biobankovanie v rámci dopytovo orientovanej výzvy, bude mať biobankovanie nastavené ako parciálnu aktivitu v projekte a ten bude schválený, nedôjde k vyriešeniu situácie. Parciálne biobankovanie prebieha a dopyt sa nedá objektívne na základe dopytovo orientovaných projektov vyhodnotiť.

R. Iglar, tajomník MV OP Val – dodal, že pre dané domény sa budú využívať špecializácie odborných hodnotiteľov a tí by mali práve túto časť posúdiť.

K. Marhold, Predseda Rady predsedov pre priority výskumu a vývoja – v súvislosti s odborným hodnotením sa opýtal, či po procese vyhodnotenia žiadostí o NFP expertmi budú následne vyhodnocovať resp. sumarizovať hodnotenie panely expertov.

S. Sipko, Výskumná agentúra – zareagoval, že v rámci tohto aspektu hodnotenia sa bude postupovať tak, ako to bolo schválené v Akčnom pláne na zvýšenie transparentnosti EŠIF, kde je určené, že výskumné projekty nad 10 mil. EUR budú hodnotené panelom expertov, ktorí budú musieť dospieť ku konsenzu a mať spoločný hodnotiaci hárok. Pokiaľ budú hodnotiť 3 experti, nebudú 3 individuálne stanoviská, ale experti budú tvoriť panel, ktorý bude musieť dospieť ku konsenzu.

R. Iglar, tajomník MV OP Val – poďakoval za diskusiu v rámci bodu Rôzne a prešiel k záverečnému bodu rokovania.

K bodu 4. Zhrnutie zasadnutia a závery

R. Iglar, tajomník MV OP Val – poďakoval prítomným za schválenie HaVK, za účasť v procese tvorby dokumentu, za aktívne pripomienkovanie. Zhrnul závery, ktoré odzneli na 10. zasadnutí MV OP Val a boli schválené. Poďakoval všetkým prítomným za účasť, diskusiu a spoluprácu.

M. Lubyová, predsedníčka MV OP Val – poďakovala všetkým prítomným za účasť a spoluprácu. Vyzdvihla, že sa podarilo obnoviť dôveru k procesu hodnotenia. Zdôraznila, že bolo umožnené vstupovať do procesu všetkým zúčastneným stranám, opakované zapracovanie množstva pripomienok vyžadovalo dlhší časový proces ako v iných operačných programoch, keďže OP Val bol spochybňovaný. Uviedla, že HaVK nie sú absolútnou dogmou, hodnotenie je vždy živý proces, pri ktorom môžu v praxi vzniknúť problémy, ako napr. nedostatok hodnotiteľov, firiem a pod., ktoré sú však

riešiteľné prostredníctvom MV OP Val alebo ďalších expertných skupín. Obnovenie dôvery a otvorenie čerpania pre dopytovo orientované projekty sú momentálne prioritami. NP sa tiež nevylučujú, ale je potrebná opatrnosť a striktnosť pri ich posudzovaní. Z hľadiska potrebného čerpania a najbližších týždňov, kedy budú na základe HaVK vypísané nové výzvy, vyzvala všetkých, aby sa prioritne orientovali na tento mechanizmus.

V Bratislave dňa 23. 03. 2018

Zapísal: Ing. Silvia Draková, PhD., Mgr. K. Horváthová, Mgr. D. Petrasová

Overovateľ: Ing. Igor Chovan, Republiková únia zamestnávateľov

Schválila: JUDr. Mgr. Martina Lubyová, PhD., ministerka školstva, vedy, výskumu a športu SR
predsedníčka Monitorovacieho výboru pre operačný program Výskum a inovácie

Prílohy:

- Prezenčná listina